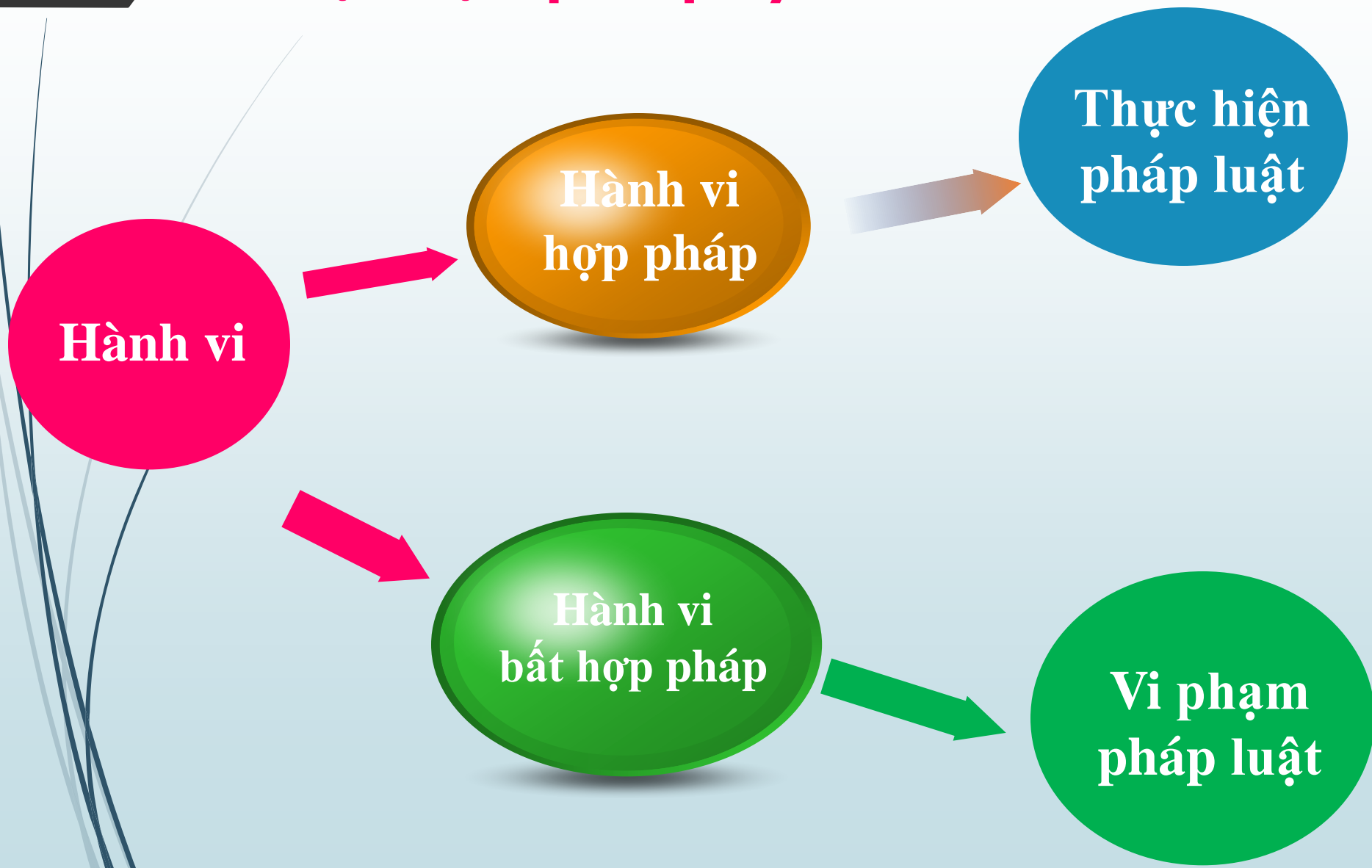

BÀI 5

THỰC HIỆN PHÁP LUẬT, VI PHẠM PHÁP LUẬT VÀ TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ

Sự kiện pháp lý

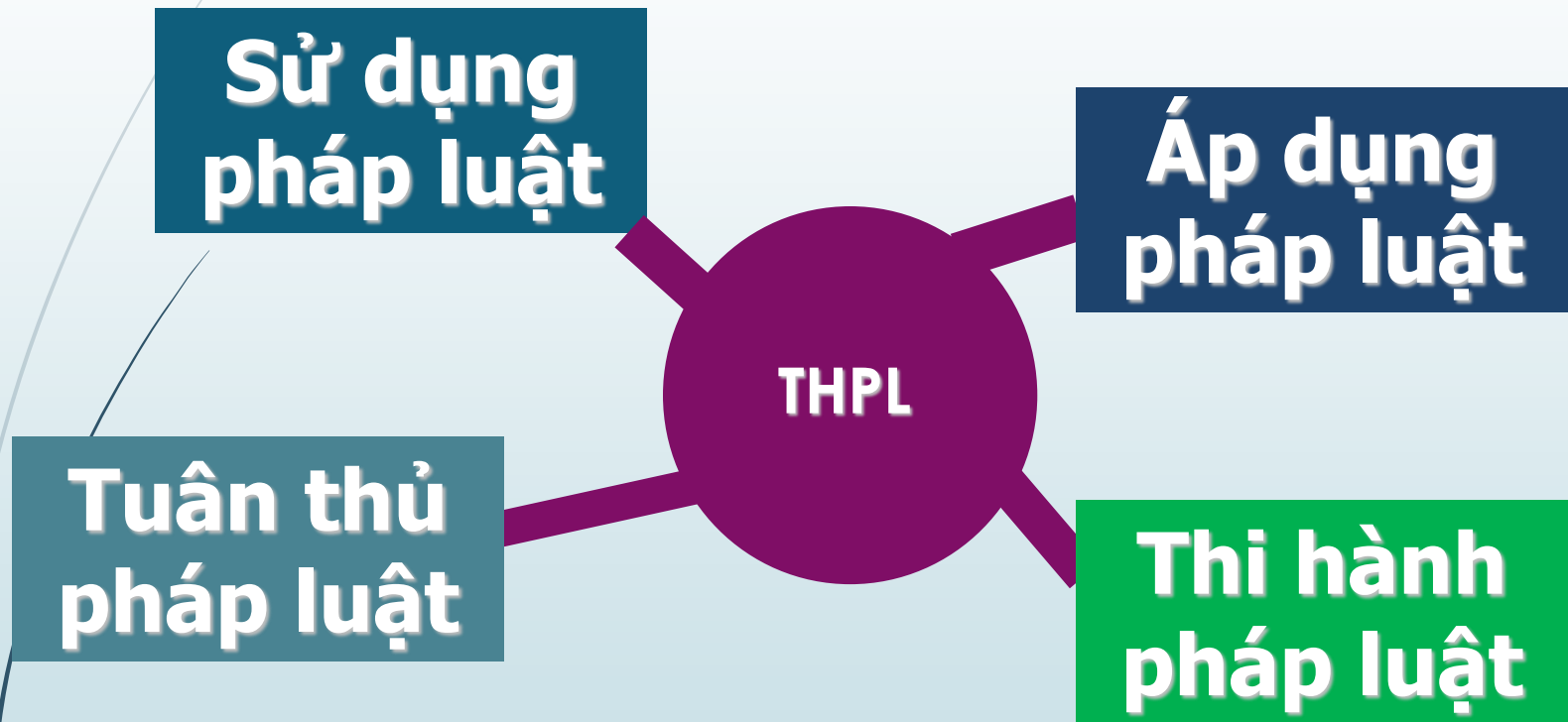

5.1. Thực hiện pháp luật

- Là hành vi hợp pháp
- Là hoạt động có mục đích
- Do chủ thể pháp luật thực hiện
- Mục đích nhằm hiện thực hóa các quy định của pháp luật.

5.1. Thực hiện pháp luật

5.1.3. Các hình thức thực hiện pháp luật

1. Tuân thủ pháp luật

- Không thực hiện điều PL cấm

2. Chấp hành pháp luật (thi hành PL)

- Thực hiện điều PL yêu cầu

3. Sử dụng Pháp luật

- Thực hiện điều PL cho phép

4. Áp dụng Pháp luật

- Hoạt động của CQNN, người có thẩm quyền

1. Không được sử dụng chất kích thích, không lái xe trong tình trạng say xỉn (tuân thủ PL)
2. Thực hiện nghĩa vụ quân sự, đóng thuế (thi hành PL)
3. Cơ quan đăng ký doanh nghiệp cấp giấy chứng nhận kinh doanh cho các doanh nghiệp đủ điều kiện (Áp dụng PL)
4. Pháp luật cho phép người dân đảm bảo quyền nhân thân, danh dự (sử dụng PL)

Xác định vi phạm pháp luật?

VÍ DỤ 1: Anh A và anh B là hàng xóm có xích mích với nhau, Anh A rất tức giận và có ý định sẽ đốt nhà anh B

VÍ DỤ 2: Anh C và chị D yêu nhau được 5 năm. Chị D dù sắp cưới anh C tuy nhiên lại có quan hệ qua lại với rất nhiều người đàn ông khác.

VÍ DỤ 3: Anh E thấy chị F đang sắp chết đuối dù biết bơi nhưng lại không cứu. Cuối cùng chị F bị chết đuối.

5.2. VI PHẠM PHÁP LUẬT

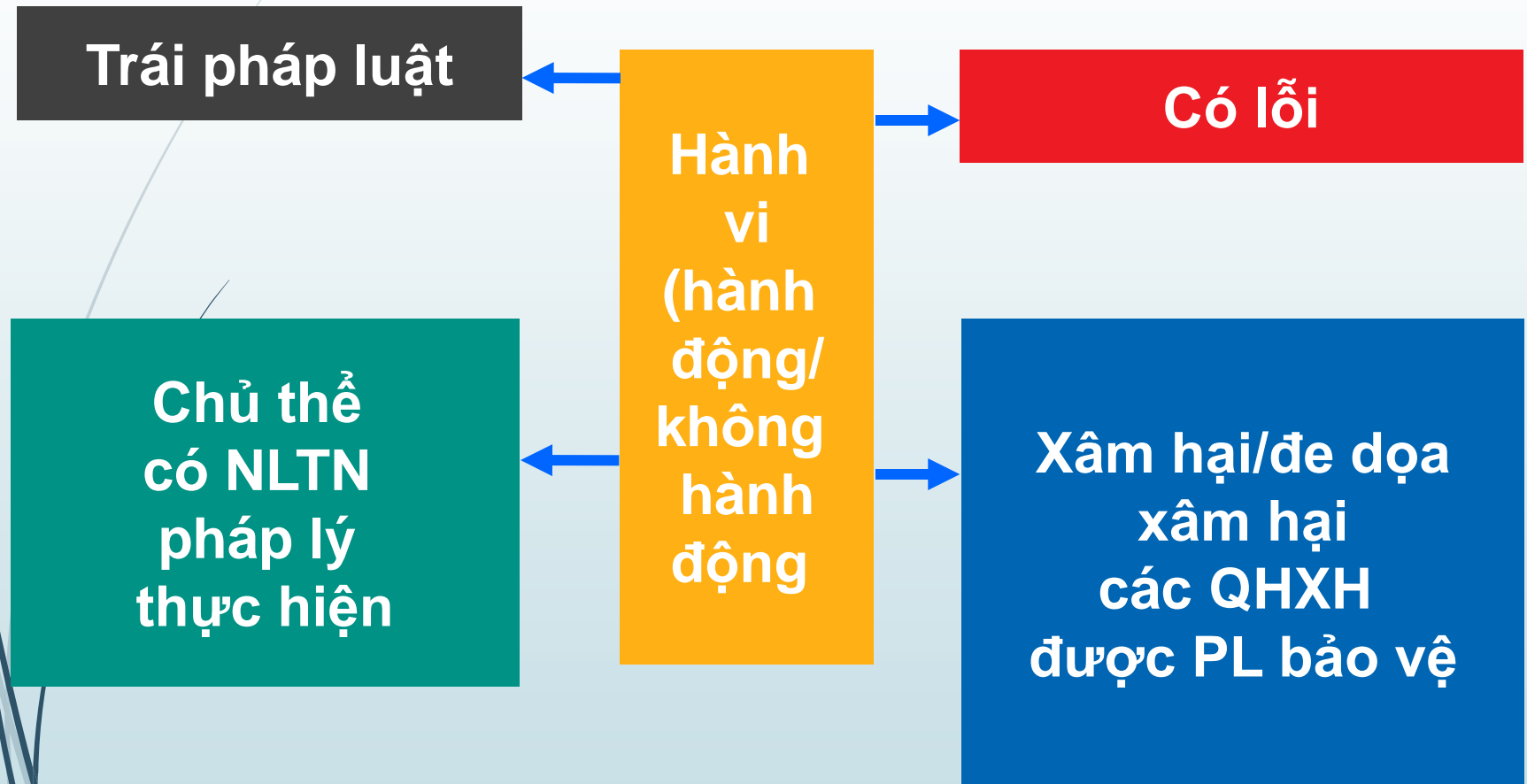
Tình huống : Lái xe taxi vượt đèn đỏ và khi bị CSGT tuyệt còi đã đâm thẳng và hất CSGT lên nóc xe?

5.2. VI PHẠM PHÁP LUẬT

- 1 Là hành vi xác định của chủ thể pháp luật
- 2 Tính trái pháp luật của hành vi
- 3 Phải có lỗi của chủ thể thực hiện hành vi
- 4 Do chủ thể có năng lực trách nhiệm pháp lý thực hiện
- 5 Xâm hại hoặc đe dọa xâm hại các QHXX được pháp luật bảo vệ

Đặc điểm vi phạm pháp luật

HÀNH VI XÁC ĐỊNH?

**SUY
NGHĨ**

**Ý
TƯỞNG**

HÀNH ĐỘNG

VI PHẠM PHÁP LUẬT

**KHÔNG HÀNH
ĐỘNG**

TÍNH TRÁI PHÁP LUẬT?

LỖI CỦA CHỦ THỂ?

Lỗi là trạng thái tâm lý phản ánh thái độ của chủ thể đối với HV trái PL của mình cũng như hậu quả của hành vi đó

LÝ TRÍ

Khả năng nhận thức

Ý CHÍ

Khả năng điều khiển HV

Thực hiện HV trái PL trong điều kiện nhận thức được
và điều khiển được HV của mình

CÓ LỖI

VI PHẠM PHÁP LUẬT

LÀ HÀNH
VI XÁC
ĐỊNH

HÀNH VI
CÓ TÍNH
CHẤT TRÁI
PHÁP LUẬT

CÓ LỖI
CỦA CHỦ
THỂ

5.2. VI PHẠM PHÁP LUẬT

5.2.3. Phân loại VPPL

**Vi
phạm
pháp
luật**

1

Vi phạm pháp luật hình sự

2

Vi phạm pháp luật dân sự

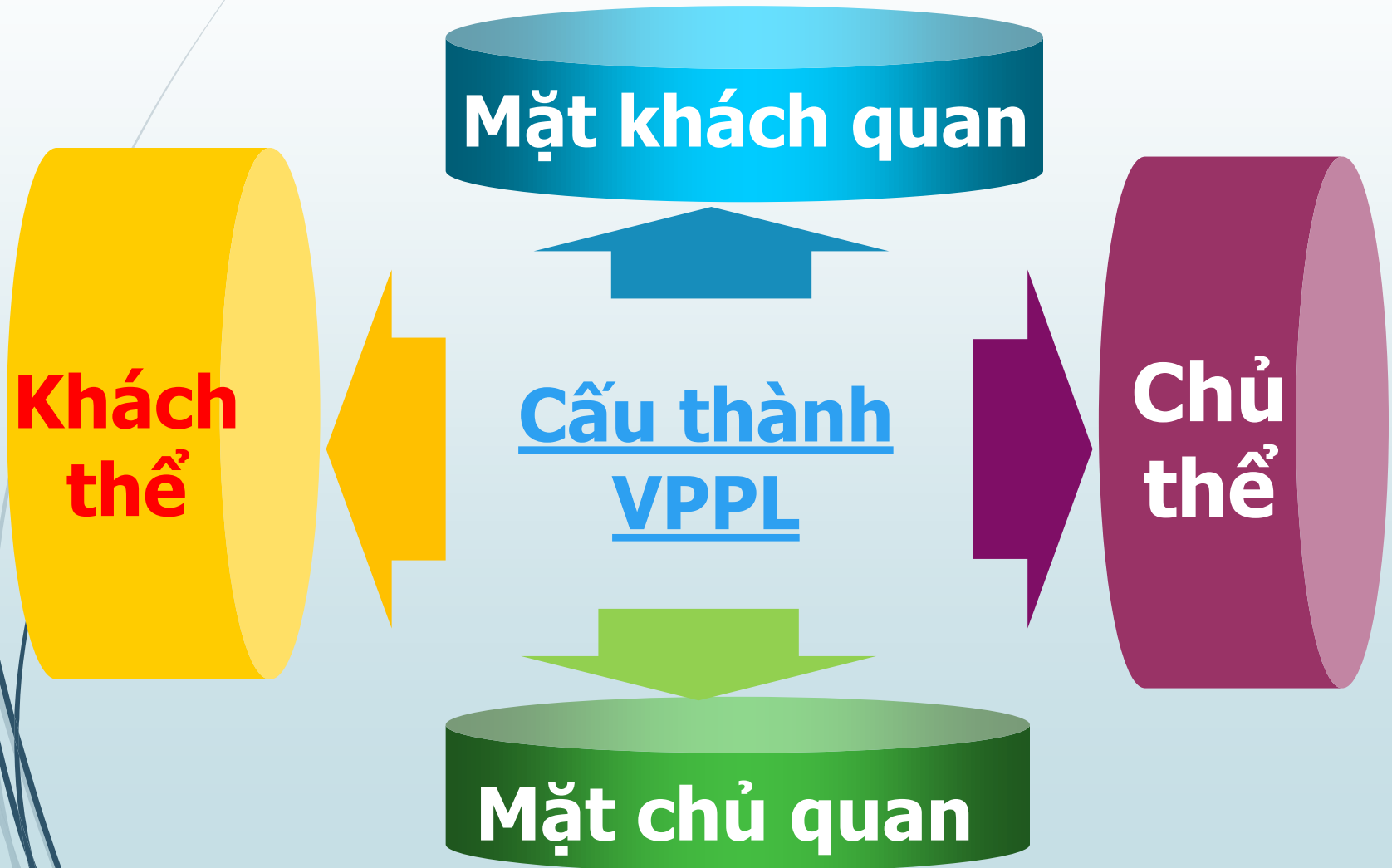
3

Vi phạm pháp luật hành chính

4

Vi phạm kỷ luật nhà nước

5.2.4. Cấu thành vi phạm pháp luật

CHỦ THỂ

Là những tổ chức và cá nhân có năng lực trách nhiệm pháp lý

KHÁCH THỂ

Là những quan hệ xã hội được pháp luật bảo vệ bị xâm hại

MẶT KHÁCH QUAN

Là những biểu hiện ra bên ngoài của VPPL (hành vi; hậu quả; MQH nhân quả)

MẶT CHỦ QUAN

Là những biểu hiện tâm lý của chủ thể, bao gồm:

- Lỗi
- Động cơ
- Mục đích

Lỗi cố ý trực tiếp: Chủ thể VP nhận thấy trước hậu quả, nhưng mong muốn điều đó xảy ra.

Lỗi cố ý gián tiếp: Chủ thể VP nhận thấy trước hậu quả, tuy không mong muốn nhưng để mặc cho nó xảy ra.

Lỗi vô ý do quá tự tin: Chủ thể VP nhận thấy trước hậu quả, nhưng hy vọng, tin tưởng điều đó không xảy ra.

Lỗi vô ý do cầu thả: Chủ thể VP do khinh suất, cầu thả mà không nhận thấy trước hậu quả, mặc dù có thể nhận thấy và cần phải nhận thấy trước.

Vân và Minh là sinh viên một trường Đại học ở Tp. Hồ Chí Minh. Vân cho Minh mượn 5 triệu đồng để đóng học phí và hẹn trả lại trong vòng 2 tháng.

Sau đó máy tính của Vân bị hỏng, Minh chủ động cho Vân mượn máy để dùng tạm trong thời gian chờ sửa chữa. Đến thời hạn trả tiền, Minh chỉ trả lại cho Vân 4 triệu và giải thích rằng 1 triệu đồng kia được tính vào chi phí Vân đã sử dụng máy tính của Minh.

A là cán bộ công chức nhà nước, 25 tuổi, đẹp trai, không mắc bệnh tâm thần. Vì cần tiền để mua quà Noel cho người yêu đã nảy sinh ý định cướp tài sản. Tối ngày 23/12/2012, nhận thấy anh B mất cảnh giác, để chiếc Wave ở vỉa hè trước quán bún bò, A đã nhanh chóng bẻ khóa và phóng vút đi dưới ánh mắt ngỡ ngàng của anh B và mọi người. Đang hoan hỉ vì cướp được tài sản, tuy nhiên, chiếc xe Wave bất ngờ nổ lốp, A ngã lăn ra đường và bị người dân tri hô bắt giữ.

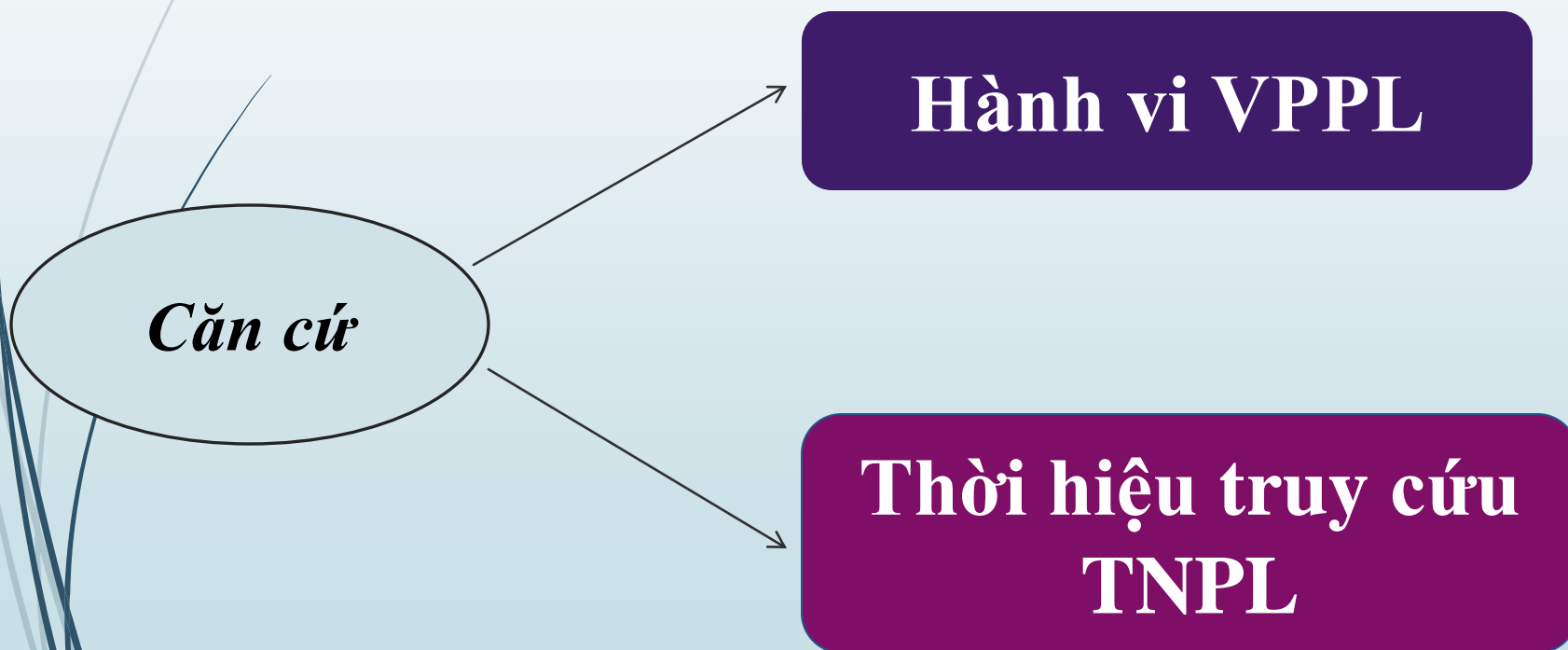
Một người dùng súng bắn đạn hơi vào rừng săn thú.

Phát hiện thấy một nhân viên kiểm lâm đang bị 1 con lợn rừng hung dữ tấn công, xét thấy tình huống nguy hiểm sẽ xảy ra với nhân viên kiểm lâm, người này đã giương súng bắn lợn rừng. Hậu quả là nhân viên kiểm lâm bị tử vong.

Một người thợ sửa xe gian manh đã cố tình sửa phanh xe cho một ông khách một cách gian dối, cầu thả; với mục đích là để người khách này còn tiếp tục quay lại tiệm anh ta để sửa xe. Do phanh xe không an toàn nên sau đó chiếc xe đã lao xuống dốc gây chết người.

5.3. Trách nhiệm pháp lý

Căn cứ để truy cứu TNPL

Trách nhiệm pháp lý

- ❖ Là hậu quả bất lợi do có hành vi VPPL
- ❖ Thể hiện việc CQNN (người có chức vụ) có thẩm quyền
- ❖ Áp dụng đối với người đã có lỗi trong việc VPPL
- ❖ Một hoặc nhiều biện pháp cưỡng chế (chế tài xử lý) của nhà nước do ngành luật tương ứng quy định.

5.3. Trách nhiệm pháp lý

Phân loại TNPL

**Các
loại
trách
nhiệm
pháp
lý**

VPPL hình sự

Trách nhiệm hình sự

VPPL dân sự

Trách nhiệm dân sự

VPPL hành chính

Trách nhiệm hành chính

VP kỷ luật NN

Trách nhiệm kỷ luật